МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

МОЛОДА СПОРТИВНА НАУКА УКРАЇНИ

Збірник наукових праць

Заснований 1996 року

Випуск 29

ЛЬВІВ
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2025

ISSN 1996-1448
YOUNG SPORT SCIENCE OF UKRAINE. 2025. V.1. P. 69-70.
МОЛОДА СПОРТИВНА НАУКА УКРАЇНИ. 2025. Т.1. С. 69-70.

УДК 615.2:796

АНТИДОПІНГОВА ОСВІТА: ПЕРСПЕКТИВИ НАУКОВОГО ОБГОВОРЕННЯ

Юлія ЛАЗУРКО, Мар'ян ПІТИН

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів, Україна

Вступ. Сучасний стан застосування допінгу в спорті має критичне значення. Наявні факти використання заборонених речовин або методів для покращення спортивних результатів. Це серйозна проблема сучасного олімпійського та професійного спорту через суттєвий негативний вплив на здоров'я спортсменів, грубе порушення принципів чесної гри та загалом завдану шкоду репутації спортивній діяльності [2].

Досягнення у фармакології та біотехнологіях призводять до створення нових, важкодетектованих допінгових речовин і методів. Це ускладнює роботу антидопінгових агентств і вимагає постійного оновлення методів тестування та формування якісної антидопінгової політики різного рівня [2, 4].

Мета — з'ясувати зміст обговорення проблем боротьби з допінгом у спорті.

Методи: теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури, абстрагування, історичний метод, порівняння.

Результати. Досить незначна частина українських дослідників приділяла увагу питанням антидопінгової освіти. Одним з перших у цьому напрямку був посібник «Допінг і боротьба з ним» [2]. У ньому подано огляд виникнення допінгу й основні хронологічні антидопінгові заходи, організації та порядку проведення допінгового контролю, дозволених і заборонених до застосування в спорті речовин та методів, а також негативного впливу на організм спортсмена допінгових препаратів.

Спробу систематизації сучасних даних про шляхи ефективної протидії порушенням антидопінгового законодавства в спорті зробили В. Самошкі, В. Мелешко, А. Гвоздак, А. Яковенко [3]. У праці Т.М. Акуленко Т.М. (2019) розкрито правовий аспект у частині системи відповідальності [1]. Це невід'ємна частина сучасного спорту, яка покликана забезпечити дотримання правил щодо неприпустимості використання допінгу.

Серед робіт закордонних фахівців увага до питань антидопінгової освіти закономірно є вищою. Ключовим чинником цього варто вважати довший час акцентованої й організованої роботи в цьому напрямку.

Колектив авторів у складі Jaime Morente-Sánchez і Mikel Zabala [5]. досить ґрунтовно продемонстрував ставлення, переконання й знання елітних спортсменів з цієї проблематики. За твердженням фахівців, допінг у спорті — добре відоме явище. Проте в основі більшості досліджень переважно біомедичний аспект.

Висновок. Досвід антидопінгової освіти інших країн вказує на те, що до боротьби з допінгом потрібно підходити планомірно й комплексно. Дослідження вказують на те, що попередження вживання допінгу завдяки вдосконаленнях антидопінгової освіти є актуальним напрямом.

Список використаних джерел

1. Акуленко, Т. М. (2019). Особливості відповідальності за вживання допінгу в спорті: міжнародно-правовий аспект. *Підприємництво, господарство і право*, (10), 208–213.

2. Ізмайлова, О. В., & Щербак, Ю. Є. (2005). *Допінг і боротьба з ним: Методичний посібник*. ПДПУ ім. В.Г. Короленка.

© Лазурко Ю., Пітин М., 2025

3. Самошкін, В., Мелешко, В., Гвоздак, А., & Яковенко, А. (2020). Допінг у спорті та шляхи протидії порушенням антидопінгового законодавства. *Спортивний вісник Придніпров'я*, (1), 142–154.

4. Hurst, P., Ring, C., & Kavussanu, M. (2022). Moral values and moral identity moderate the indirect relationship between sport supplement use and doping use via sport supplement beliefs. *Journal of Sports Sciences*, 40(10), 1160–1167.

5. Morente-Sánchez, J., & Zabala, M. (2013). Doping in sport: A review of elite athletes' attitudes, beliefs, and knowledge. *Sports Medicine, 43*(6), 395–411.